

Aanvullend pensioen opbouwen met sparen en beleggen: visie en mogelijkheden

Rodney Orzeszek en Arjan Vroom

Introductie

Rodney Orzeszek

**Senior Investment Manager
Nationale-Nederlanden Bank
1998 – heden**

Arjan Vroom

**Senior Marketeer
Nationale-Nederlanden Bank
2017 – heden**

Agenda

1

Inleiding Aanvullende PensioenOpbouw (APO)

2

APO en beleggen

3

Visie Investment Office NN Bank

Nieuwe pensioenwet – dinsdag 30 mei 2023

Eerste Kamer stemt in met historische pensioenwet

 Martine Wolzak, Puck Sie

ANALYSE

Het echte werk voor het nieuwe pensioenstelsel begint nu pas

Senatoren bestoken elkaar met grondwet in pensioendebat

NIEUWS

Minister komt kritische senaat (deels) tegemoet: overgangsdatum pensioenstelsel een jaar uitgesteld

ABP trekt stekker uit online persoonlijke pensioenpot

 Van onze redacteur

OPINIE PENSIOENEN

Ons pensioen was altijd al onzeker

Pensioencoalitie pleit voor uitstel nieuw stelsel: overgangsdatum grootste graat in de keel

Brandbrief hoogleraren: 'Trek wetsvoorstel nieuw pensioenstelsel in'

STELSELWIJZIGING

Na vijftien jaar discussie gaat het pensioenstelsel op de schop: wat staat er precies te gebeuren?

In totaal gaat het om een pensioenpot van ruim 1400 miljard euro die verdeeld moet gaan worden over persoonlijke pensioenpotjes. Pensioenfondsen kunnen tot 1 januari 2027 de overstap maken. In de tussentijd moeten werknemers en werkgevers in het fonds afspraken maken over de manier waarop de pot wordt verdeeld.

Nieuwe pensioenwet

Pensioen

Van

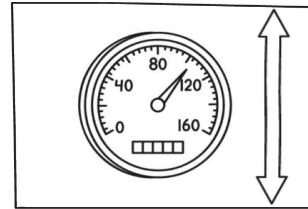
Collectief

Toezegging

Beleggingsresultaat heeft invloed op dekkingsgraad

Dekkingsgraad bepaalt mogelijkheden tot indexatie of korting pensioen

Naar

Meer individueel

Premie

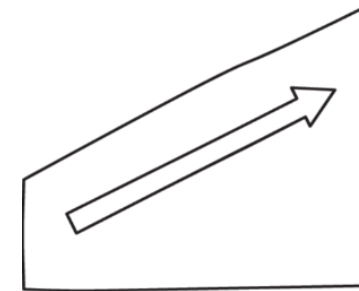
Beleggingsresultaten bepalen actuele waarde pensioenvermogen

Beleggingsresultaten bepalen in hoge mate hoogte pensioen

Lijfrente

Opbouwpercentage van 13,3% naar 30%

Reserveringsruimte van 7 naar 10 jaar

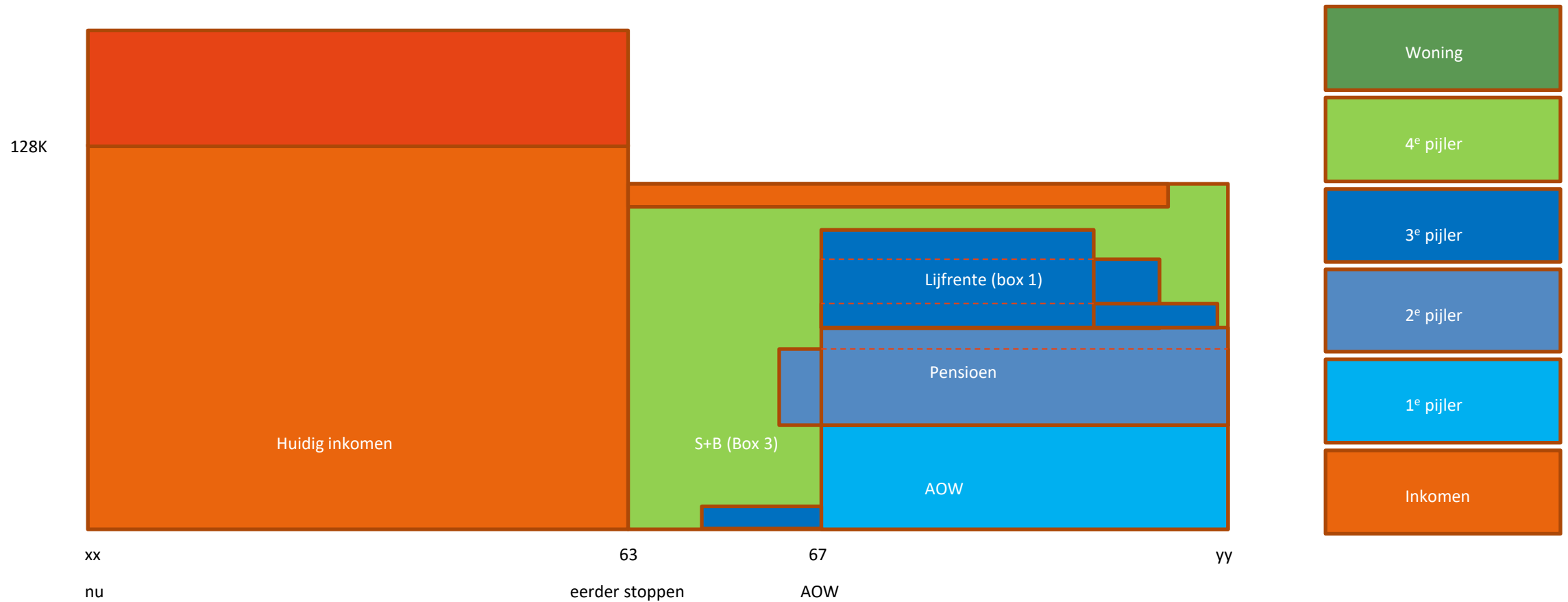

Maximale reserveringsruimte van max € 8.065,- / € 16.130,- naar € 38.000,-

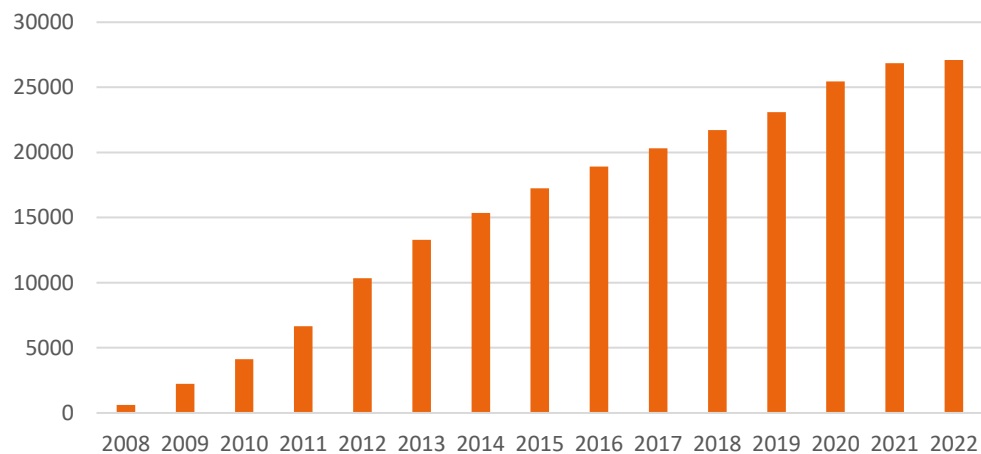
Van inleggen tot AOW-leeftijd naar tot 5 jaar na AOW blijven inleggen

Inkomen nu en later

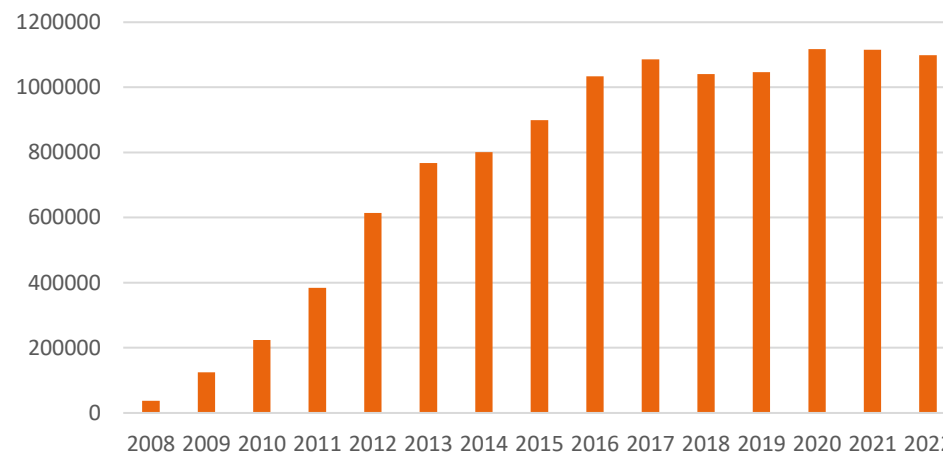

De markt van lijfrente in box 1

Lijfrente totaal miljoen Euro

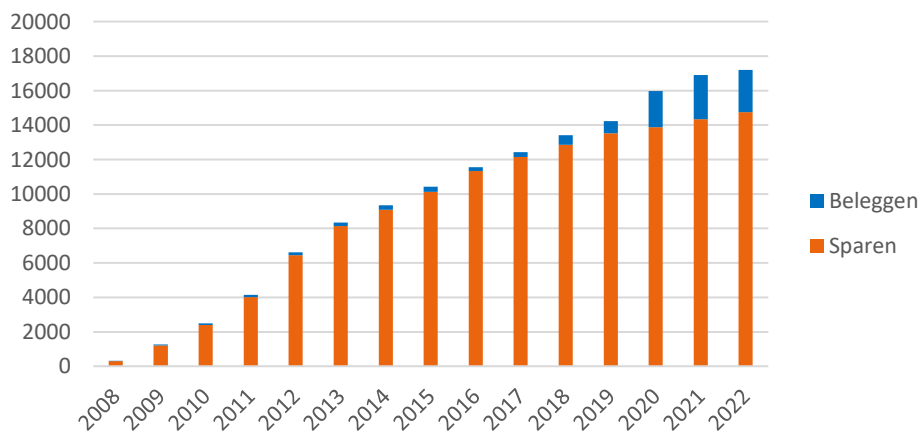

Lijfrente totaal aantal

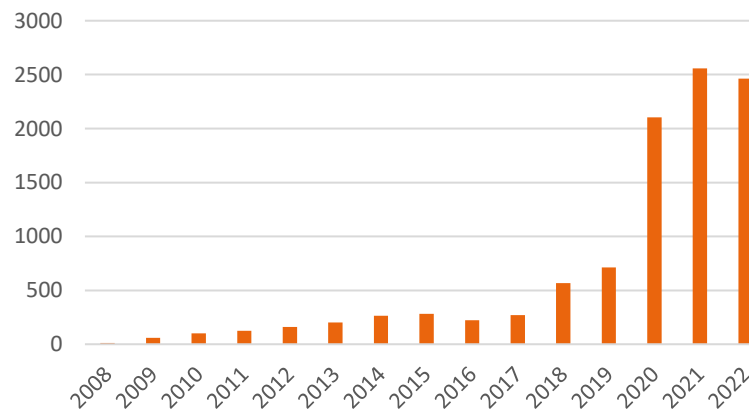

- 27 miljard euro
- 1,1 miljoen rekeningen

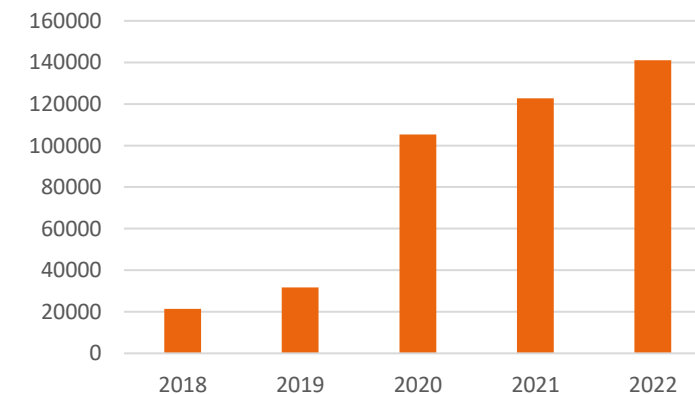
Lijfrente Opbouw miljoen Euro

Lijfrente Opbouw Beleggen miljoen Euro

Lijfrente Beleggen aantal

Bron: DNB 2023

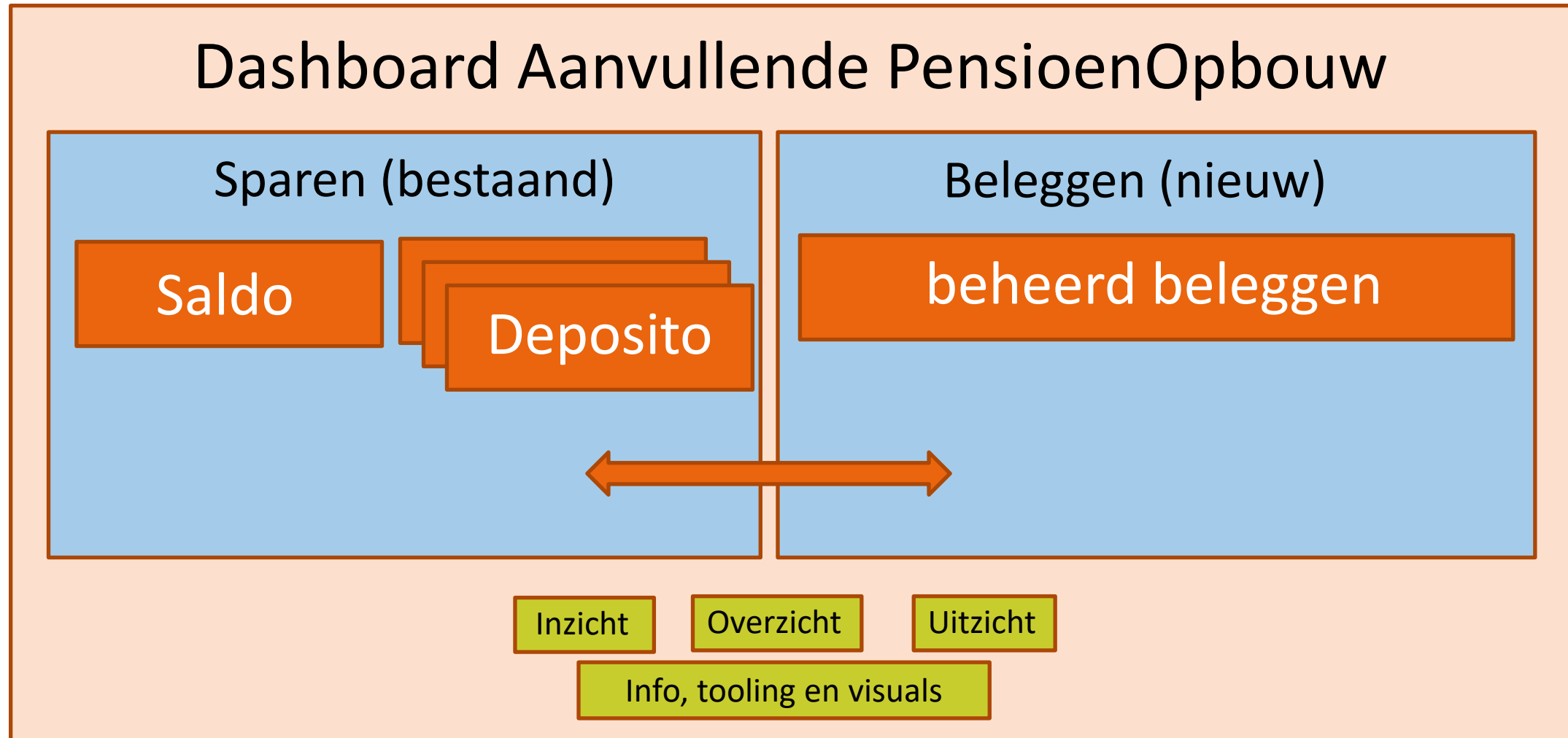
Belangrijke rol voor jou als adviseur

- Consumenten vinden pensioen en pensioenaanvulling ingewikkeld en het is (meestal) niet top of mind
- Adviseur heeft overzicht en expertise
- Adviseur kan uitdagingen en oplossingen in kaart brengen
- Adviseur kan helpen aan het begin, maar zeker ook door de tijd heen
- Verbreding van de advisering leidt tot meer verbinding met de klant
- De consument is bereid daarvoor te betalen

Lijfrenterekening: combinatie van sparen en beleggen

Aanvullende PensioenOpbouw

Combinatieproduct van sparen en beleggen

- Voor wie?
  - Iedereen met een pensioentekort: klant bouwt minder pensioen op dan wettelijk mag
  - Werknemers
  - Ondernemers
  - Overdracht lijfrenteopbouw ergens anders (polis of bankspaarrekening)
- Gebruik van jaarruimtetool
- Gebruik van rekentool 'Bereken wat het je kan opleveren'

The screenshot shows the 'Jaarruimte berekenen' tool. It includes a navigation bar with 'nationale nederlanden', 'Overzicht', 'Berichten', 'Documenten', 'Gegevens en instellingen', and 'Uitloggen'. The main heading is 'Jaarruimte berekenen' with a sub-heading 'Bereken je jaarruimte'. Below this, there is a description: 'Je hebt jaarruimte wanneer je minder pensioen opbouwt dan je van de overheid maximaal mag opbouwen in een bepaald jaar. Met dit hulpmiddel bereken je hoeveel jaarruimte je dus maximaal mag aftrekken bij je belastingaangifte.' There is a button 'Jaarruimte 2023 berekenen'. Another section is 'Bereken je reserveringsruimte' with a description: 'Naast je jaarruimte, is er nog een aftrekmogelijkheid. Je kunt ook je reserveringsruimte gebruiken als inleg op de lijfrenterekening. Dat is mogelijk als je nog aftrekmogelijkheid hebt over 2016 tot en met 2023.' There is a button 'Reserveringsruimte berekenen'. A final question is 'Wil je berekenen wat je jaarruimte was in andere jaren dan 2023?' with a button 'Jaarruimte ander jaar berekenen'. At the bottom, there is a 'Terug' button.

The screenshot shows the 'Bereken wat Aanvullende PensioenOpbouw je kan opleveren' tool. It includes a navigation bar with 'nationale nederlanden', 'Producten', 'Service & Contact', 'Jouw situatie', and a search bar. The main heading is 'Bereken wat Aanvullende PensioenOpbouw je kan opleveren'. Below this, there is a form with several sections: 'Wat is je geboortedatum?' (02-04-1982), 'Eenmalige inleg' (€ 5.000,00), 'Wilt je (een deel van) je eenmalige inleg beleggen?' (Ja), 'Wilt je (een deel van) je eenmalige inleg tegen een vaste rente sparen?' (Ja), 'Maandelijke inleg' (€ 125,00), 'Wilt je (een deel van) je maandelijke inleg beleggen?' (Ja), 'Wilt je (een deel van) je maandelijke inleg tegen een vaste rente sparen?' (Ja), 'Raaiocategorie' (Defensief, Neutral, Offensief), 'Uitkeren' (02-04-2049), and 'Duur van de uitkering (in hele jaren)' (5 to 10). On the right, there is a summary table: 'Verwachte totale opbrengst' (Op 2 april 2049) with columns 'Verwacht resultaat', 'Als het tegenzit', and 'Als het meezit'. The values are: Verwacht resultaat € 64.053,70, Als het tegenzit € 53.644,91, Als het meezit € 73.686,20. Below this is 'Bruto uitkering per maand' (Van 2 april 2049 tot 2 april 2059) with columns 'Verwacht resultaat', 'Als het tegenzit', and 'Als het meezit'. The values are: Verwacht resultaat € 583,73 per maand, Als het tegenzit € 488,87 per maand, Als het meezit € 671,51 per maand. At the bottom, there is a button 'Direct aanvragen'.

Aanvullende PensioenOpbouw

Combinatieproduct van sparen en beleggen

- **Sparen**

- Variabel
- Deposito's

- **Beleggen**

- Beleggen met vermogensbeheer
- Onze beleggingsexperts nemen het werk uit handen van klant en adviseur
- Geen minimum inleg (behalve voor deposito's)
- Rente op variabel sparen is gelijk aan rente op liquide deel van de beleggingsportefeuille

Aanvullende PensioenOpbouw - beleggen

- Beheerd beleggen
- Vermogensbeheer
- Met grote of kleine bedragen

Sinds 2016*

Strategie Wereld

Modelportefeuilles

Beleggingsfondsen en ETF's

Aanvullende PensioenOpbouw - beleggen

- Beheerd beleggen
- Vermogensbeheer
- Met grote of kleine bedragen

Laten beleggen door experts

Gemak en geen omkijken naar

Portefeuille automatisch aangepast

Afgestemd op voorkeuren klant

Aanvullende PensioenOpbouw - beleggen

- Beheerd beleggen
- Vermogensbeheer
- Met grote of kleine bedragen

Bedrag ineens

Maandelijks storten

In box 3 vrij opneembaar*

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- **Zorgplicht**
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

Zorgplicht bij Nationale-Nederlanden
Niet bij de financieel adviseur

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- Zorgplicht
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

Integraal onderdeel beleggingsbeleid

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- Zorgplicht
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- Zorgplicht
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- Zorgplicht
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

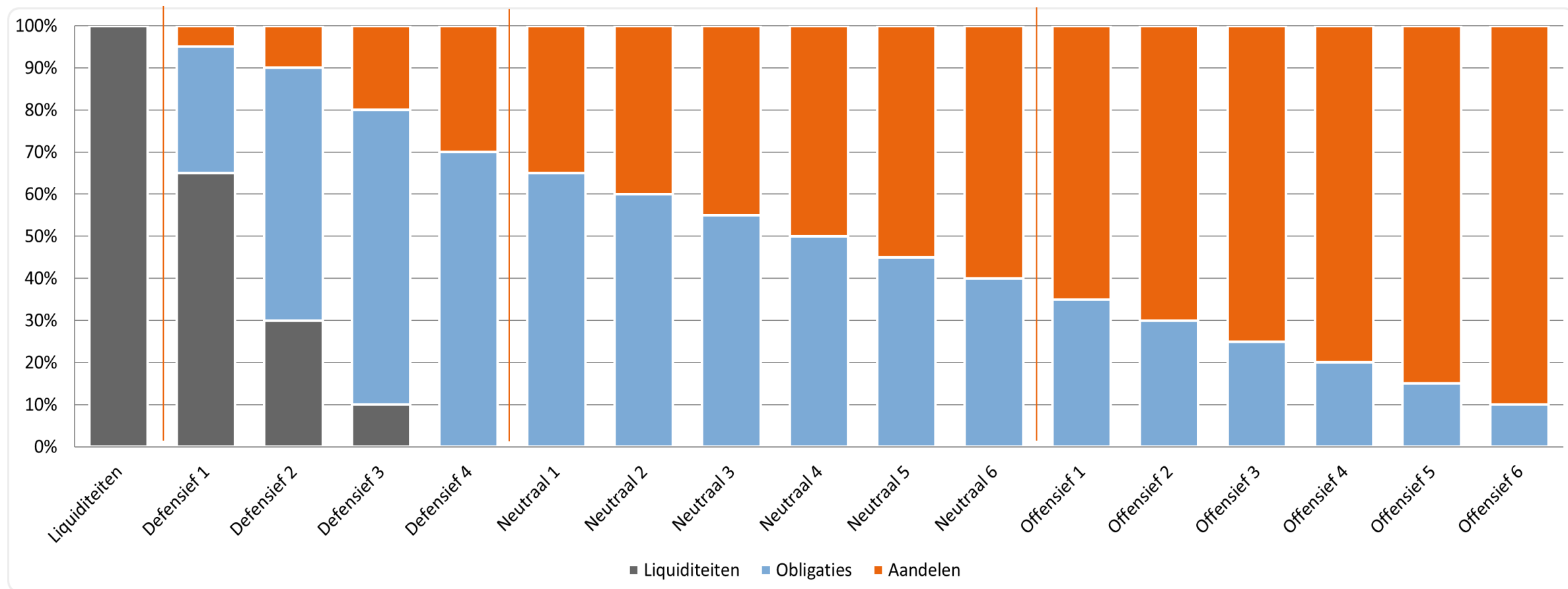
Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

- Zorgplicht
- Verantwoord beleggen
- Beleggingsprofielen en lifecycle

Lifecycle verplicht bij APO

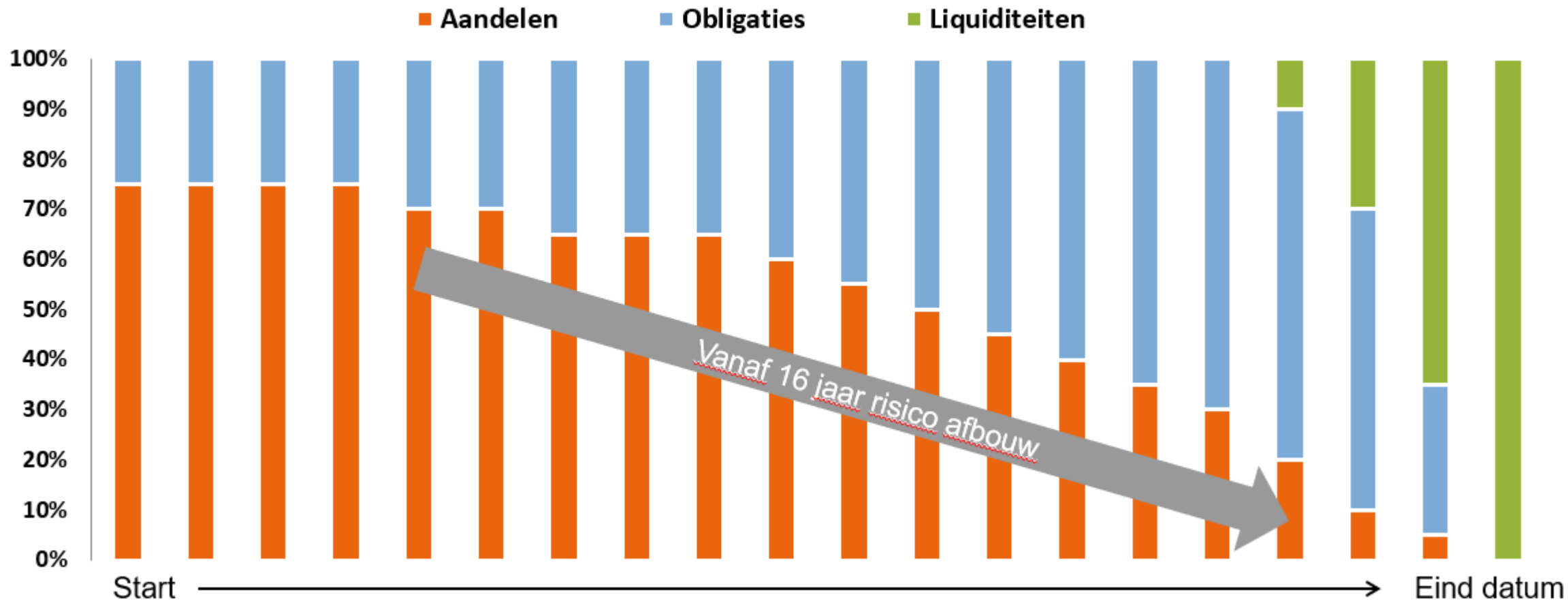
Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

Beleggingsprofielen

Aanvullende Pensioenopbouw - Beleggen

Lifecycle

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

Kosten en rendement Beheerd Beleggen

- Fondskosten
  - ❖ koersen van de fondsen

Fondskosten zitten al in de koersen van de fondsen

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

Kosten en rendement Beheerd Beleggen

- Fondskosten
  - ❖ koersen van de fondsen
- Kosten dienstverlening

Vaste beheerkosten: 0,82% per jaar

Maximaal € 1.650,- per jaar

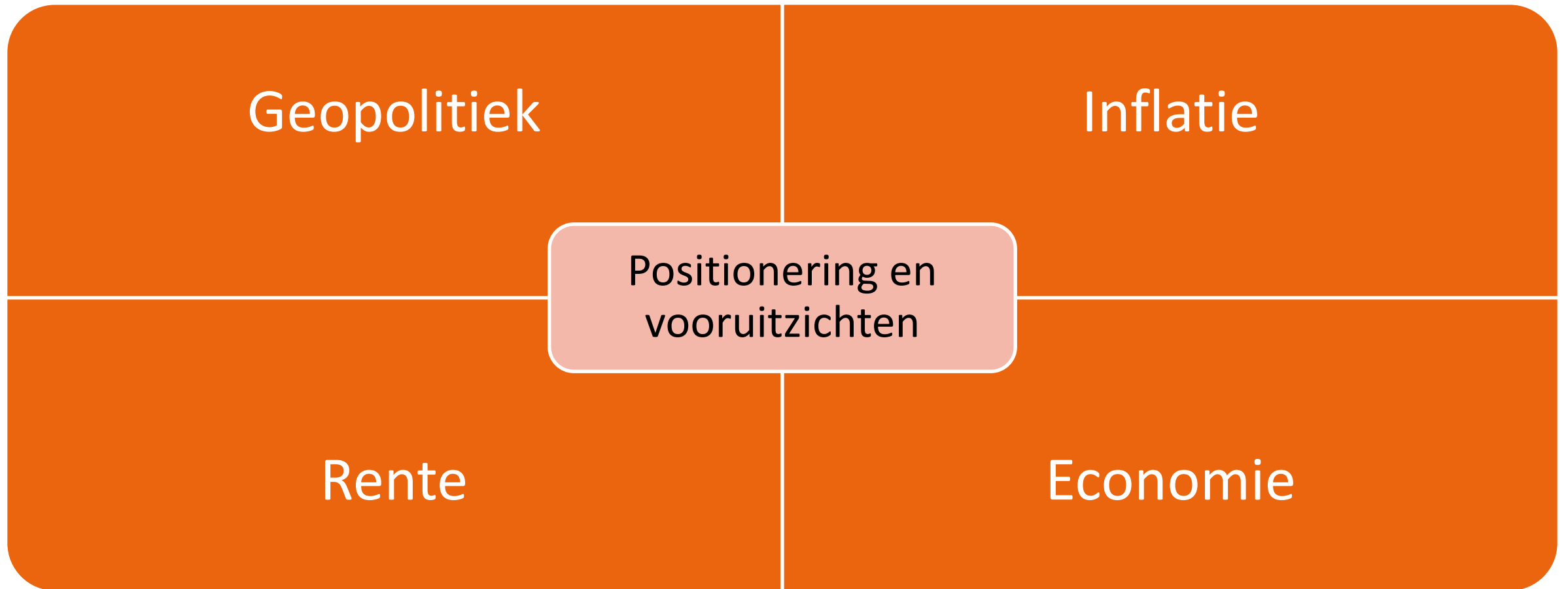

Aanvullende PensioenOpbouw - Beleggen

Netto rendement Beheerd Beleggen Wereld

Beheerd Beleggen	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	Tien jaar gemiddeld rendement**
Defensief 2	-2,5%	7,3%	1,8%	1,1%	-9,2%	1,4%	1,2%
Defensief 4	-4,3%	12,6%	2,2%	5,1%	-12,7%	3,0%	2,5%
Neutraal 4	-5,3%	15,4%	1,8%	9,5%	-12,5%	4,4%	4,4%
Offensief 2	-6,3%	18,3%	1,3%	14,3%	-12,3%	5,8%	6,5%
Offensief 6	-7,4%	21,3%	0,7%	19,1%	-12,1%	7,2%	8,7%

De vooruitzichten in vier thema's

De vooruitzichten in vier thema's

Geopolitiek

Van alle tijden

- Oekraïne
- China/VS
- Israël/Palestina
- Toenemende assertiviteit BRICS en OPEC+

De vooruitzichten in vier thema's

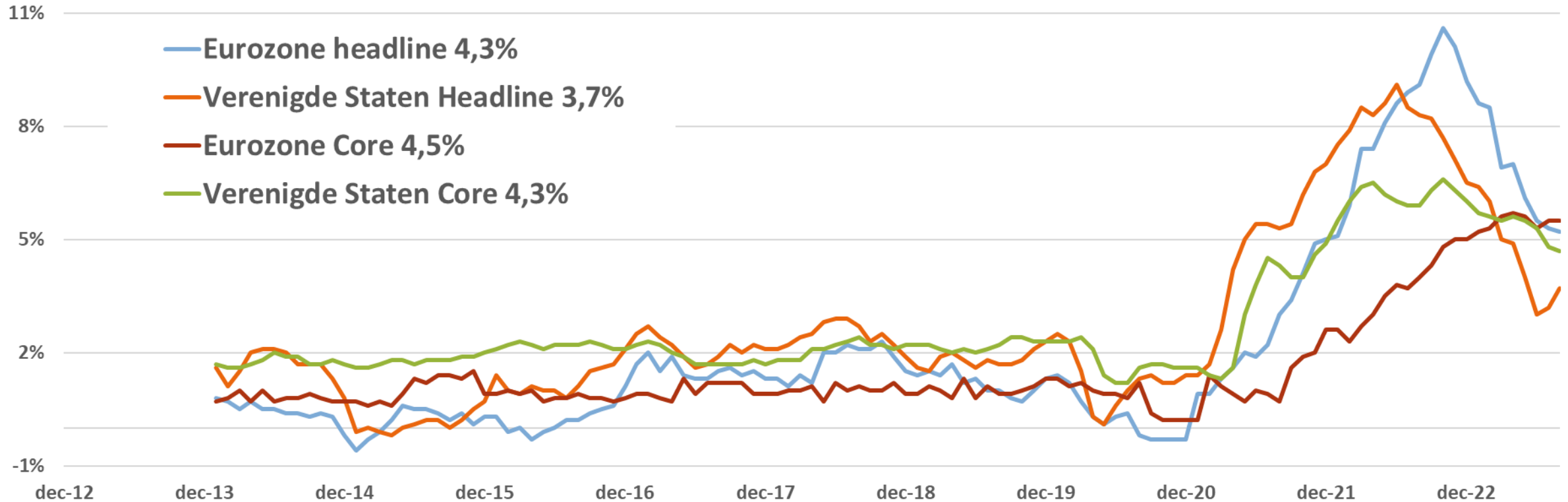
Inflatie

Twee soorten inflatie

- **Headline inflatie**
- **Core inflatie**

De vooruitzichten in vier thema's

Inflatie Europa en Verenigde Staten

De vooruitzichten in vier thema's

Zal langere tijd hoog blijven

- Structureel
- Conjunctureel
- Inflatie is nog niet helemaal onder controle

Inflatie

De vooruitzichten in vier thema's

Beleidsrente

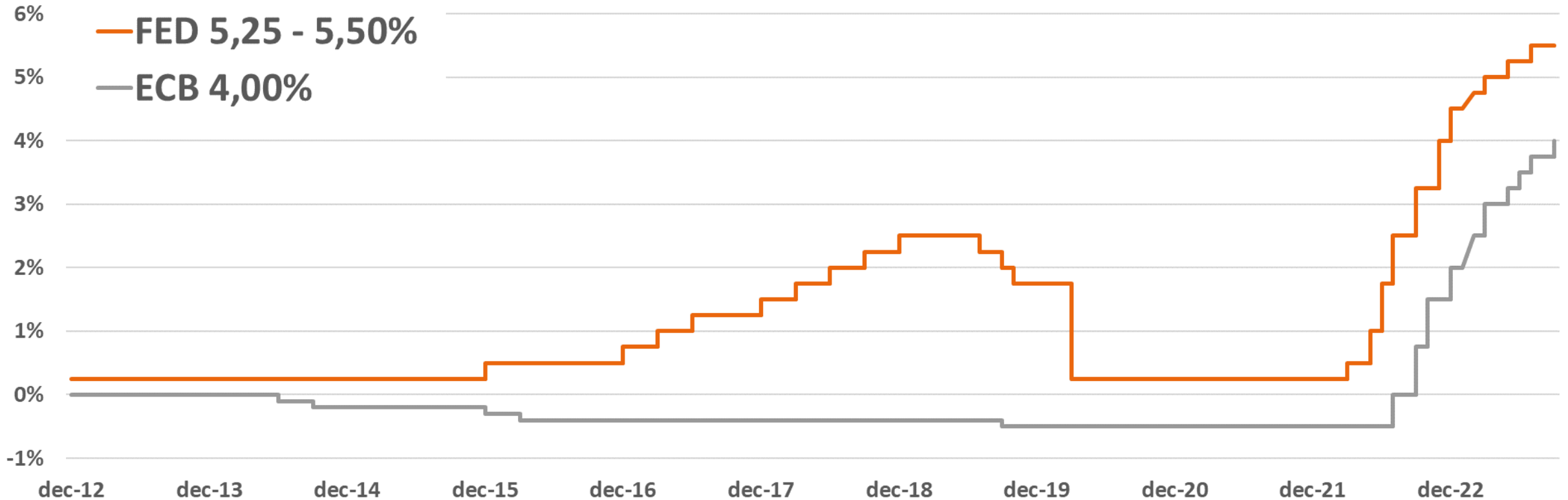
- Forse verhogingen in veel Westerse landen

A large orange decorative shape, resembling a stylized 'L' or a bracket, is positioned on the left side of the slide. The word 'Rente' is centered within this shape.

Rente

De vooruitzichten in vier thema's

Beleidsrentes

De vooruitzichten in vier thema's

Renteplateau

- Einde renteverhogingen
- 2024 eerste verlagingen
- In EM, China en Japan stimulerend beleid

Rente

De vooruitzichten in vier thema's

Vertraging en waarschijnlijk recessie

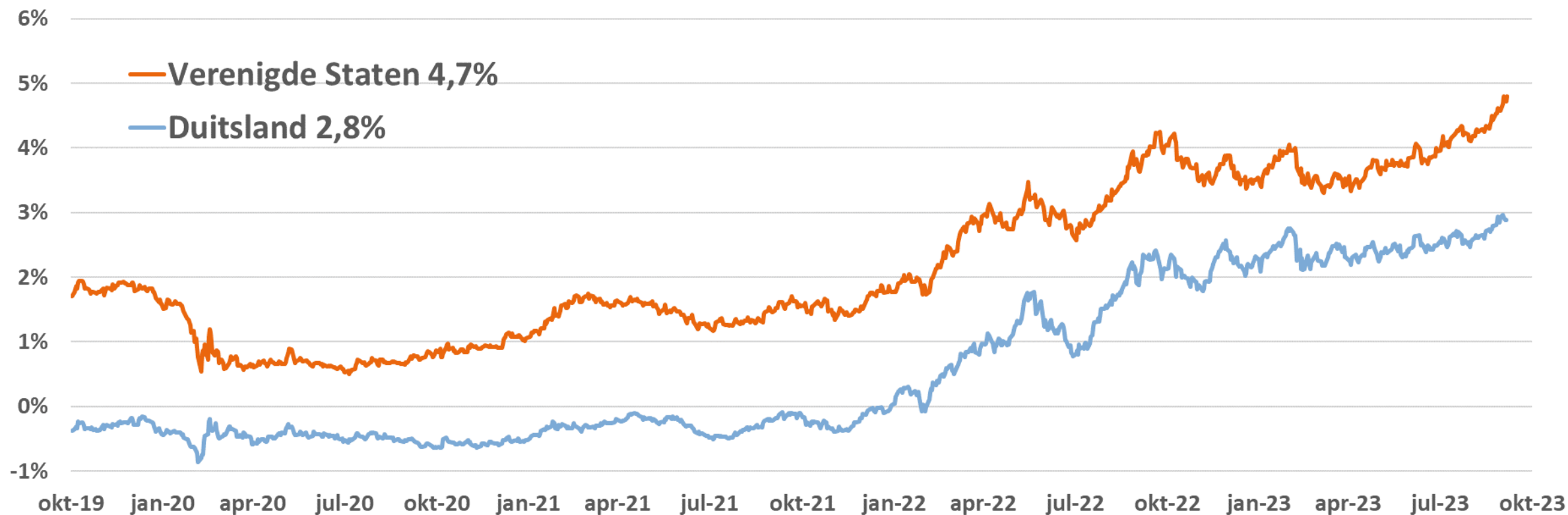
- Kapitaalmarktrente
- Regionale verschillen
- China: zorgenkind (nasleep corona, vastgoedcrisis, demografisch)
- Marge bedrijven onder druk

Economie

De vooruitzichten in vier thema's

10 jaars rente

De vooruitzichten in vier thema's

10 jaar's rente

De vooruitzichten in vier thema's

Vertraging en waarschijnlijk recessie

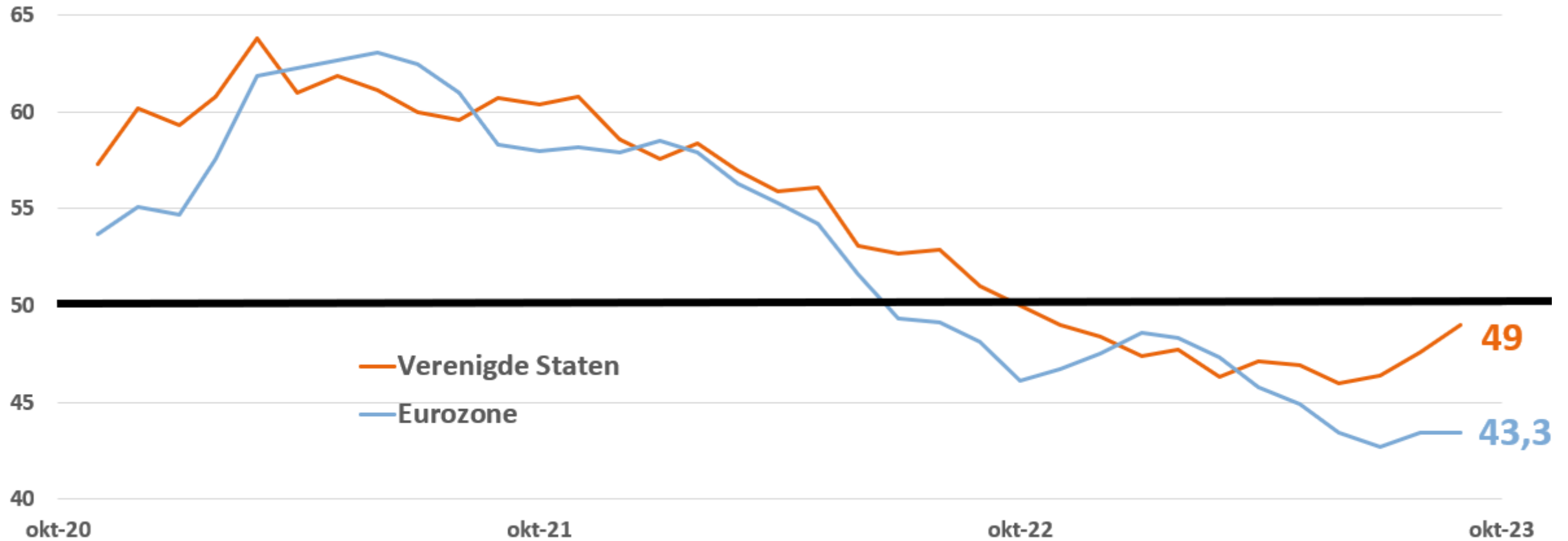
- Renteontwikkeling
- Regionale verschillen
- China: zorgenkind (nasleep corona, vastgoedcrisis, demografisch)
- Marge bedrijven onder druk

Economie

De vooruitzichten in vier thema's

Inkoopmanagers Index

Positionering

Beleggingskeuzes

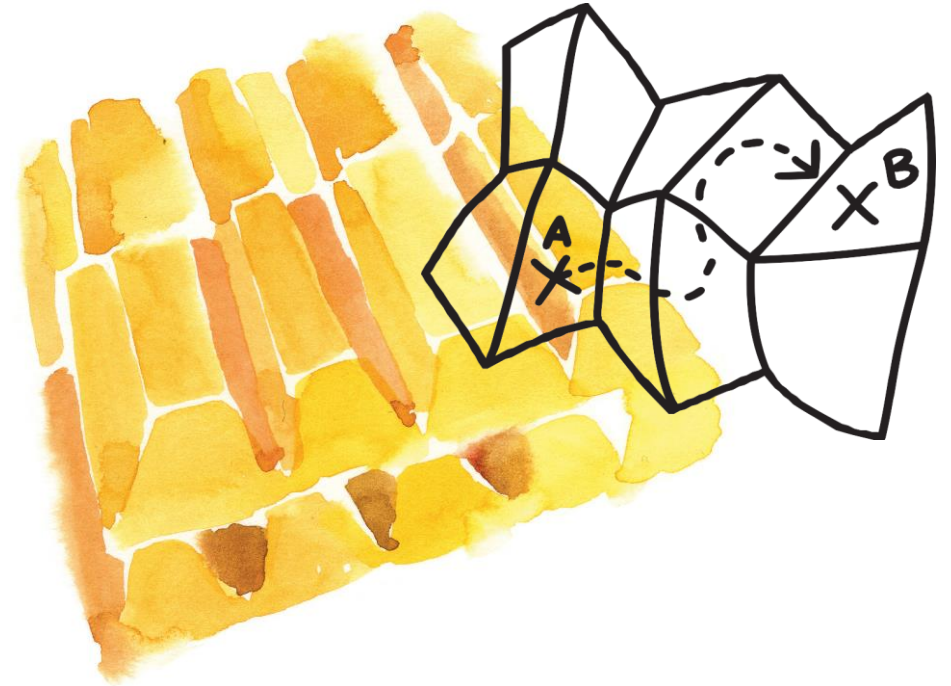
- Brede spreiding obligaties
- Looptijd obligaties verlengd
- Voorkeur voor waarde-aandelen

Positionering

Asset allocatie

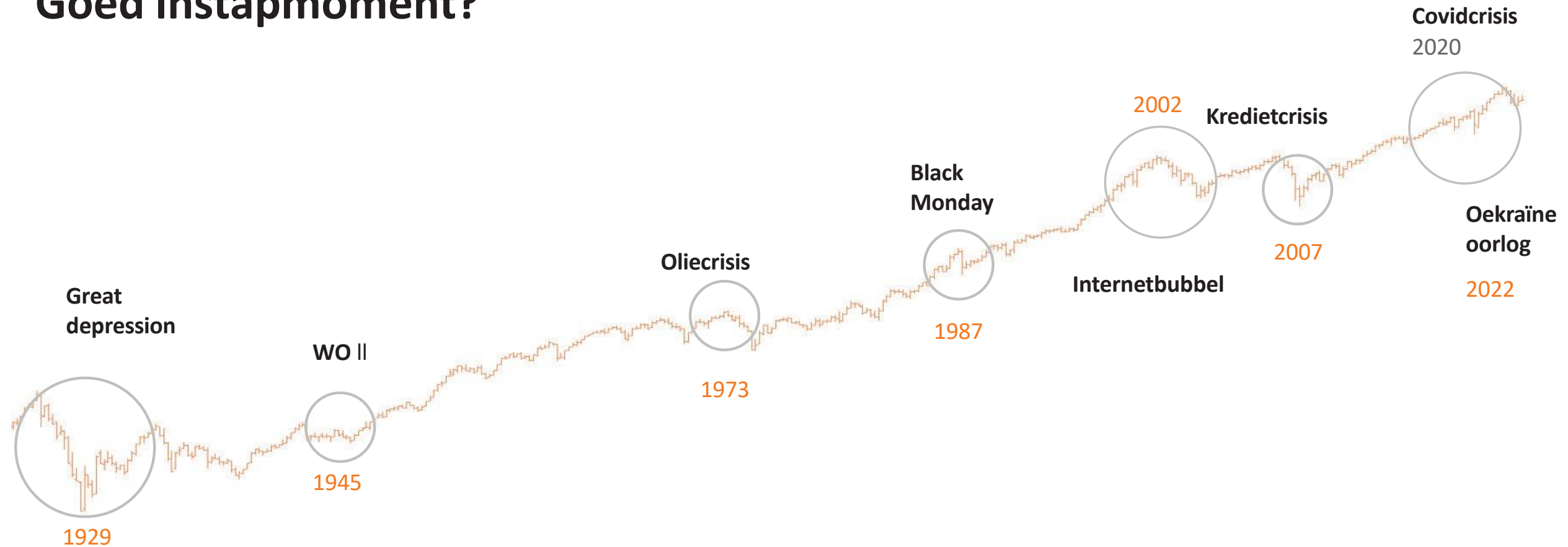
- Lager % aandelen
- Liquiditeiten
- Goud

Positionering en vooruitzichten

Goed instapmoment?

**nationale
nederlanden**

Disclaimer

Deze presentatie is gemaakt voor introductie APO. Niets uit deze presentatie mag worden opgevat als beleggingsadvies of beleggingsaanbeveling. De slides in deze presentatie kunnen niet apart gezien worden van de mondelinge presentatie. Aan de berekeningen in deze beleggingspresentatie kunnen geen rechten ontleend worden. Aan de uitspraken tijdens deze presentatie kunnen geen rechten ontleend worden. Typfouten voorbehouden.

Beleggen brengt altijd risico met zich mee. Je kunt je inleg kwijtraken.

De waarde van je belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Nationale Nederlanden Bank NV KvK nummer 52605884.

Wij zijn ingeschreven in de registers van De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Daardoor staan wij onder toezicht van DNB en de AFM.